

V Bruseli 26. 6. 2024
COM(2024) 276 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov do rozpočtu EÚ
a z rozpočtu EÚ (2025 – 2029)**

{SWD(2024) 163 final}

Obsah

1. ÚVOD	1
2. PROGNÓZA PEŇAŽNÝCH TOKOV Z ROZPOČTU EÚ V OBDOBÍ 2025 – 2029	2
2.1. Platby v súvislosti so záväzkami VFR na roky 2021 – 2027	3
2.2. Platby na splnenie neuhradených záväzkov	5
2.3. Zrušenie viazanosti	6
2.4. NextGenerationEU	7
2.5. Vývoj výšky neuhradených záväzkov	8
3. PROGNÓZA PEŇAŽNÝCH TOKOV DO ROZPOČTU EÚ V OBDOBÍ 2025 – 2029	9
4. ZÁVERY	10
PRÍLOHA II – VÝSLEDKY PROGNÓZY	12
Tabuľka 1.1 – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov z rozpočtu na roky 2025 – 2029 pre VFR	12
Tabuľka 1.2 – Platby v súvislosti so záväzkami VFR na roky 2021 – 2027	13
Tabuľka 1.3 – Platby za splnenie záväzkov spreď roku 2021	14
Tabuľka 2 – Prognóza zrušenia viazanosti na roky 2025 – 2027	15
Tabuľka 3 – Dlhodobá prognóza peňažných tokov z rozpočtu pre nástroj NextGenerationEU	15
Tabuľka 4 – Zmena v celkových neuhradených záväzkoch (RAL) od roku 2025 do roku 2027	16
Tabuľka 5 – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov do rozpočtu EÚ v rokoch 2025 – 2029.....	17

1. Úvod

V tejto správe sa uvádza prognóza peňažných tokov do rozpočtu EÚ a z rozpočtu EÚ na ďalších päť rokov v súlade s článkom 247 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidláchⁱ. Ide o štvrtéⁱⁱ vydanie prognóz príjmov a výdavkov vyplývajúcich z viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027ⁱⁱⁱ a z nástroja NextGenerationEU^{iv} na obdobie 2025 – 2029^v. Prognóza na obdobie 2028 – 2029 zahŕňa len výdavky súvisiace s VFR na roky 2021 – 2027, keďže nový VFR ešte nebol stanovený.

Platby z rozpočtu EÚ vyplývajú zo záväzkov. Odhady platieb uvedené v tejto správe vychádzajú z revidovaných výdavkových stropov (technická úprava VFR na rok 2025)^{vi} a z viazaných rozpočtových prostriedkov zahrnutých do finančného plánu pripojeného k návrhu rozpočtu na rok 2025^{vii}, ktorý zahŕňa úpravy špecifické pre program podľa článku 5 nariadenia o viacročnom finančnom rámci^{viii} (ďalej len „nariadenie o VFR“)^{ix}, ako aj opätovné použitie prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, podľa článku 15 ods. 3^x nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Vplyv revízie VFR v polovici obdobia je zahrnutý. V dohode sa uznal význam priorit stanovených Komisiou v jej návrhu, čo viedlo k čistému zvýšeniu stropu výdavkov pre záväzky vo výške 3,4 miliardy EUR (v bežných cenách)^{xi} spolu so zmenami celkových rozpočtových prostriedkov podľa článku 5 nariadenia o VFR a článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách^{xii}, ako aj k posilneniu osobitných nástrojov nad rámec stropov výdavkov.

Okrem toho boli zriadené dva ďalšie osobitné nástroje^{xiii}: rezerva pre Ukrajinu mimo stropov výdavkov s nenávratnou podporou do výšky 17 miliárd EUR, doplnená rozpočtovým krytím úverov do výšky 33 miliárd EUR, a nástroj EURI nad rámec stropov VFR, ktorý poskytne udržateľné riešenie financovania nákladov na financovanie z nástroja NextGenerationEU. V tretej fáze v rámci nástroja EURI by sa najprv mala čerpať suma zodpovedajúca rozpočtovým prostriedkom, ktorých viazanosť bola od začiatku súčasného VFR zrušená, s výnimkou vonkajších pripísaných príjmov. Sumy rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená a ktoré sa v súlade s existujúcimi príslušnými ustanoveniami opätovne sprístupnili, by sa nemali brať do úvahy.

Okrem toho sa v nariadení o Platforme strategických technológií pre Európu (STEP)^{xiv} poskytuje niekoľko možností flexibility, pokiaľ ide o priority zamerané na platformu STEP v programoch súdržnosti. Priority platformy STEP môžu využívať 100 % spolufinancovanie EÚ a dodatočné predbežné financovanie, čo pomôže urýchliť realizáciu projektov v súčasnom programovom období. Po prijatí nariadenia o platforme STEP sa členským štátom v marci 2024 vyplatila výnimočná jednorazová zálohová platba vo výške 30 % celkových pridelených prostriedkov z Fondu na spravodlivú transformáciu (5,9 miliardy EUR). Okrem toho sa lehota na predloženie konečnej žiadosti o priebežnú platbu za posledný účtovný rok obdobia 2014 – 2020 predĺžila do 31. júla 2025. Sumy zo zdrojov iných ako REACT-EU vyplatené Komisiou ako priebežné platby v roku 2025 na programy na roky 2014 – 2020 nepresiahnu 1 % celkových finančných prostriedkov pridelených na dotknutý program z fondu, pričom zdroje REACT-EU sú vylúčené.

Okrem toho revízia v polovici obdobia zahŕňala zvýšenie maximálnej sumy ročnej úpravy vykonanej v rámci nástroja jednotnej rezervy a uvedenej v článku 11 ods. 3 nariadenia o VFR na rok 2026 o sumu rovnajúcu sa nevyužitej časti maximálnej sumy na rok 2025.

Pokiaľ ide o príjmy, prognóza vychádza zo systému príjmov podľa rozhodnutia o vlastných zdrojoch^{xv}. V prognózach príjmov sa zohľadňuje aj Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu^{xvi} (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

Spolu s odhadmi VFR sa v tejto prognóze uvádzajú platby na všetky programy v rámci nástroja NextGenerationEU. Tieto výdavky, ktoré predstavujú dodatočné výdavky v rámci VFR, sa financujú z prostriedkov získaných z operácií prijímania pôžičiek na kapitálových trhoch.

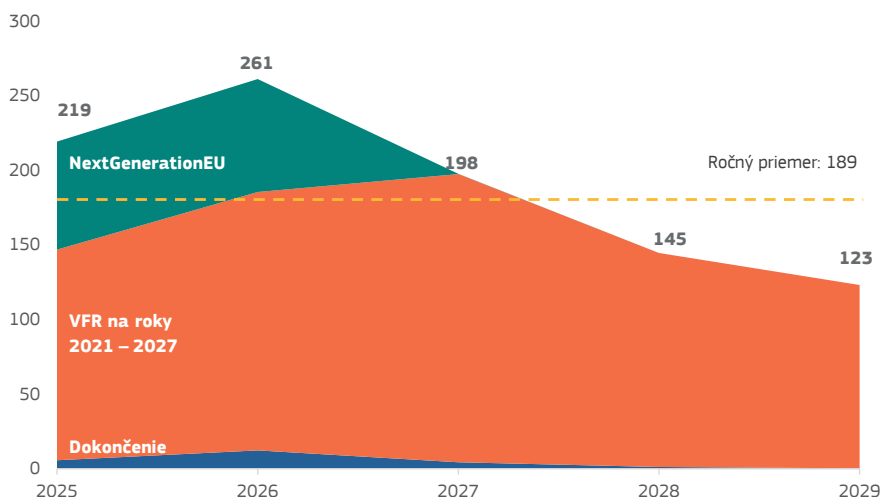
V tejto prognóze sa odhadujú neuhradené platby vyplývajúce zo záväzkov uskutočnených v programoch VFR na roky 2021 – 2027 a skôr, pričom platby súvisiace s programami VFR po roku 2027 do rozsahu pôsobnosti tejto prognózy nepatria.

2. Prognóza peňažných tokov z rozpočtu EÚ v období 2025 – 2029

Počas obdobia 2025 – 2029 sa platby odhadujú na 947 miliárd EUR vrátane 799 miliárd EUR v rámci stropu platieb VFR a 148 miliárd EUR z nenávratnej podpory nástroja NextGenerationEU^{xvii}.

Prognóza zahŕňa budúce úpravy špecifické pre program na základe článku 5 nariadenia o VFR a opätovné použitie prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, podľa článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, a to na roky 2026 – 2027. Očakáva sa, že úpravy špecifické pre program budú mať za následok aj automatickú úpravu stropov VFR pre záväzky a platby smerom nahor vo výške 11,6 miliardy EUR^{xviii}, a to na obdobie 2022 – 2027. Presná ročná úprava bude závisieť od príjmov z pokút uložených za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže v predchádzajúcom roku v celkovej výške 10 155 miliónov EUR (v cenách roku 2018) do roku 2027. Zahrnuté sú aj odhadované platby v rámci Rezervy pre Ukrajinu v roku 2025.

Graf1 – Prognóza platieb podľa kategórií

Platby z rozpočtu EÚ nie sú počas obdobia 2025 – 2029 rozložené rovnomerne. Prognóza závisí od vývoja: 1. platieb z výdavkových programov financovaných v rámci VFR na roky 2021 – 2027 (82 % celkových platieb); 2. vyplácania prostriedkov v rámci nástroja NextGenerationEU (16 % platieb) a 3. platieb pochádzajúcich z neuhradených záväzkov v rámci MFF na roky 2014 – 2020 a spreď tohto obdobia (2 % platieb). Odhadovaný ročný priemer tokov z rozpočtu EÚ je 189 miliárd EUR, pričom v priemere 74 miliárd EUR na roky 2025 – 2026 sa financuje prostredníctvom prijímania pôžičiek na kapitálových trhoch na programy v rámci nástroja NextGenerationEU. Prognóza na roky 2028 – 2029 zodpovedá neuhradeným platbám vyplývajúcim zo záväzkov prijatých v programoch VFR na roky 2021 – 2027 a skôr, pričom platby súvisiace s programami VFR po roku 2027 nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto prognózy.

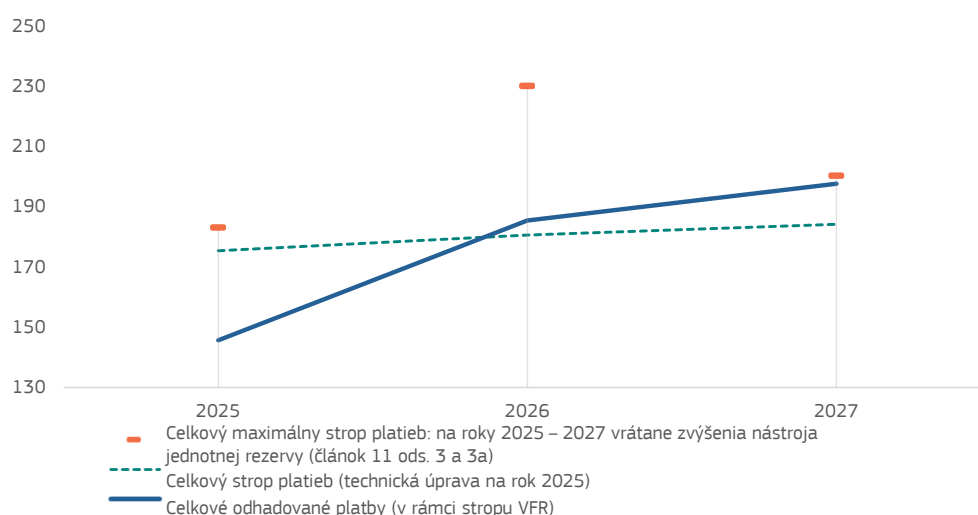
Celkovo sa predpokladá, že platby sa v rokoch 2025 a 2026 zvýšia v porovnaní s rokom 2024. Prognózy platieb z VFR na roky 2021 – 2027 poukazujú na postupné zvyšovanie v rokoch 2025 – 2026, keď programy dosiahnu plnú úroveň vykonávania. Očakáva sa, že aj platby v rámci nástroja NextGenerationEU sa v rokoch 2025 a 2026 zvýšia v porovnaní s rokom 2024. Vykonávanie nástroja NextGenerationEU sa skončí v roku 2026 a väčšina platieb v rokoch 2026 – 2027 sa vzťahuje na programy v rámci VFR na roky 2021 – 2027.

Pokiaľ ide o výdavky v rámci VFR na roky 2021 – 2027 a v rámci predchádzajúcich VFR, prognóza ročných priemerných platieb je 160 miliárd EUR. V roku 2025 sa výdavky odhadujú vo výške 153 miliárd EUR, pričom v nasledujúcich rokoch budú rásť a v roku 2027 dosiahnu mierny vrchol. Aj keď je tento model v súčasnosti vo väčšej

miere zdôraznený z dôvodu výrazných omeškaní vykonávania, bol pozorovaný aj v predchádzajúcich VFR, a to následkom postupného znižovania platieb a ukončenia minulého programového obdobia, pričom postupné zavádzanie nových programov dosiahlo plnú úroveň vykonávania až v druhej polovici VFR alebo neskôr.

Nepridelená rezerva v rámci stropov platieb na roky 2025 – 2027, ktorá je vymedzená ako rozdiel medzi odhadovanými platbami v rámci stropu VFR a stropom platieb stanoveným v technickej ročnej úprave, sa odhaduje na 13 miliárd EUR. Existencia kladných alebo záporných rezerv je výsledkom stabilného stropu platieb v reálnom vyjadrení a variabilnej realizácie programov v rámci rozpočtu EÚ, a to predovšetkým v závislosti od vykonávania politiky súdržnosti. Podľa mechanizmu automatickej úpravy uskutočnenej v rámci nástroja jednotnej rezervy, na ktorý sa odkazuje v článku 11 ods. 1 písm. b) nariadenia o VFR, sa zvyšujú budúce ročné stropy na základe súm nevyužitých počas roka. Kladnými rezervami pred rokom 2025 sa preto zvýšia stropy v rokoch 2025 – 2027 v rámci maximálnych súm stanovených v článku 11 ods. 3 nariadenia o VFR. Podľa článku 11 ods. 3a nariadenia o viacročnom finančnom rámci sa nevyužitá rezerva z roku 2025 presunie do roku 2026. Vzhľadom na tieto úpravy, ako aj budúce úpravy špecifické pre program na základe článku 5 nariadenia o VFR (ktorými sa stropy platieb zvýšia o ďalších 5 miliárd EUR) sa očakáva, že celkové očakávané platby sa pokryjú prostredníctvom stropu platieb v rámci VFR na roky 2021 – 2027. Najmä v dôsledku revízie VFR v polovici obdobia sa zdá, že pri súčasnej prognóze vykonávania neexistuje riziko abnormálneho nahromadenia neuhradených platieb počas zvyšného obdobia VFR.

Graf 2 – Prognóza platieb v porovnaní so stropom platieb VFR na roky 2025 – 2027

2.1. Platby v súvislosti so záväzkami VFR na roky 2021 – 2027

Politika súdržnosti a spoločná poľnohospodárska politika (SPP) predstavujú viac ako polovicu prognózovaných platieb vyplývajúcich z VFR na roky 2021 – 2027. Vykonávanie týchto dvoch politík do veľkej miery ovplyvňuje odhady v rámci dlhodobej prognózy platieb.

Okruh 2a – Politika súdržnosti

Po schválení všetkých programov súdržnosti do konca roka 2022 sa vykonávanie programov na roky 2021 – 2027 začalo v tomto roku vyplatením predbežného financovania na roky 2021 a 2022, ako aj dodatočného predbežného financovania FAST-CARE. V rokoch 2023 a 2024 sa vypláca ďalšie predbežné financovanie a priebežné platby, hoci pomalšie ako v predchádzajúcom programovom období. Z rozpočtových požiadaviek návrhu rozpočtu na rok 2025, ktoré sú stále pod úrovňou základného scenára navrhnutého v prognóze z minulého roka, vyplýva, že vykonávanie

politiky súdržnosti sa v porovnaní s historickým referenčným obdobím 2014 – 2020 omeškáva. V prípade troch fondov súdržnosti v rámci okruhu 2a (Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond a Európsky sociálny fond plus) sa hromadia omeškania v porovnaní s historickým profilom a prognózami navrhnutými minulý rok^{xix}. Očakáva sa, že do konca roka 2025 budú platby vyplývajúce z politiky súdržnosti nižšie ako v predchádzajúcom VFR (21 % v predchádzajúcom VFR v porovnaní so súčasnou mierou 14 %), čo odráža oneskorené schválenie plánov, snahy vnútroštátnych orgánov dokončiť programy na roky 2014 – 2020 a vykonávanie nástroja NextGenerationEU.

Vzhľadom na najnovšie dostupné informácie o vykonávaní sa predpokladá, že členské štáty v roku 2026 urýchlia vykonávanie v porovnaní s rokom 2025, aby dobehli nahromadené omeškania a znížili tak riziko zrušenia viazanosti. Predpokladá sa, že predkladanie žiadostí o platby dosiahne historický profil v roku 2027 a plnú úroveň v rokoch 2028 a 2029. V tejto prognóze sa zohľadňuje aj vplyv platformy STEP, ktorý zodpovedá 2,5 % miere čerpania. Odhaduje sa, že v roku 2025 bude vyplatené predbežné financovanie vo výške 2,7 miliardy EUR (30 % celkových naplánovaných súm pre platformu STEP). V prognóze sa predpokladá, že platforma STEP bude mať vplyv na EFRR, ESF+ a Kohézny fond a úplné vykonávanie celkového financovania naplánovaného pre platformu STEP v kratšom časovom období piatich rokov (od roku 2026 do roku 2030) v porovnaní s historickým profilom týchto fondov.

V tejto prognóze sa predpokladá, že členské štáty využijú všetky dostupné možnosti, aby sa vyhli zrušeniu viazanosti, a to vzhľadom na dlhé omeškania v porovnaní so správou z minulého roka. V prognóze sa predpokladá, že členské štáty budú predkladať žiadosti o značné platby ku koncu roka tak, aby boli spracované v nasledujúcom roku. Predložením žiadostí o platby by sa znížilo riziko zrušenia viazanosti. Odhadované platby v rámci programov politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 podľa scenára navrhovaného v tejto prognóze predstavujú 278 miliárd EUR na roky 2025 – 2029, pričom minuloročná prognóza na roky 2024 – 2028 predstavovala 220 miliárd EUR. V porovnaní s rovnakým obdobím, t. j. v rokoch 2024 – 2028, sa v tohtoročnej prognóze odhadujú platby vo výške 216 miliárd EUR, čo potvrdzuje omeškanie vo vykonávaní, a to aj napriek zmierňujúcemu vplyvu platformy STEP.

V súčasnej prognóze sa od roku 2027 predpokladá výrazné rušenie viazanosti, pokiaľ členské štáty nevyvalia dodatočné úsilie na dobehnutie omeškaní vo vykonávaní; pozri oddiel 2.3 o rušení viazanosti, a to aj vzhľadom na vplyv vykonávania platformy STEP. Aby členské štáty predišli tomuto riziku, v nadchádzajúcich rokoch musia vykonávanie podstatne zrýchliť v porovnaní s obdobím 2014 – 2020.

Okruh 3 – Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) a Fond na spravodlivú transformáciu (FST)

Prognóza platieb v rámci piliera I SPP, výdavkov súvisiacich s trhom a priamych platieb predstavuje 122 miliárd EUR počas rokov 2025 – 2027, čo odzrkadľuje najnovší finančný plán.

V nadväznosti na predloženie a schválenie všetkých strategických plánov SPP sa vykonávanie piliera II –Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) – podľa SPP na roky 2023 – 2027 začalo načas. Prechodné pravidlá, ktorými sa predĺžili programy na roky 2014 – 2020 do roku 2022, umožnili pokračovanie ich vykonávania podľa pravidla N + 3.

Prognóza platieb vyplývajúcich z VFR na roky 2021 – 2027 zahŕňa platby z plánov SPP na roky 2023 – 2027, ako aj platby súvisiace s predĺžením programov rozvoja vidieka na roky 2021 a 2022 (pozri bod 2.2 Platby za záväzky spred roku 2021), ktoré budú dokončené do roku 2026, pričom v roku 2027 sa očakávajú platby v obmedzenom rozsahu. Touto prognózou sa zohľadňujú aj prevody medzi piliermi spoločnej poľnohospodárskej politiky oznamované členskými štátmi^{xx}, ktorých výsledkom je čistý prevod vo výške 3,7 miliardy EUR z piliera I (EPZF) do piliera II (EPFRV) na roky 2025 – 2027.

Vzhľadom na blížiacu sa dokončenie programov rozvoja vidieka na roky 2014 – 2022 a prebiehajúce vykonávanie nových plánov SPP sa predpokladá, že platby budú v najbližších rokoch prebiehať plynulo, pričom vyvrcholia v roku 2026. Dôvodom je prekryvanie platieb neuhradených záväzkov z programov na roky 2014 – 2020

a prechodného obdobia 2021 – 2022, pričom sa na obe vzťahuje pravidlo zrušenia viazanosti N + 3 spolu s postupným zavádzaním plánov SPP na roky 2023 – 2027, ktoré sa riadia pravidlom zrušenia viazanosti N + 2.

V rozpočte na rok 2024 ani v návrhu rozpočtu na rok 2025 nie sú plánované žiadne platby pre Fond na spravodlivú transformáciu v rámci stropov VFR okrem obmedzených súm na administratívne výdavky, keďže prioritou je čerpanie financovania v rámci nástroja NextGenerationEU, ktoré je k dispozícii do roku 2026. Platba predbežného financovania v súvislosti s platformou STEP v rámci nástroja NextGenerationEU sa uskutočnila už v roku 2024 a v roku 2025 sa očakávajú ďalšie platby takisto z financovania v rámci nástroja NextGenerationEU. V prognóze na tento rok sa navrhuje, aby členské štáty do roku 2026 v plnej miere využívali financovanie v rámci nástroja NextGenerationEU. Od roku 2027 sa potom členské štáty zamerajú na využívanie financovania VFR.

Iné programy a okruhy

Prognóza platieb sa oproti minulému roku zvýšila, najmä pokiaľ ide o okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika a okruh 5 – Bezpečnosť a obrana. V rámci okruhu 1 hlavné programy dobiehajú omeškania a očakáva sa, že dosiahnu plnú úroveň vykonávania. V rámci okruhu 5 sa očakáva, že posilnenia vyplývajúce z revízie v polovici obdobia povedú k dodatočným platbám. Dobehtutie sa očakáva v rokoch 2026 – 2027.

Aktualizácia riadku týkajúceho sa úrokov v rámci Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI) odráža návrh rozpočtu na rok 2025. V riadku sa zohľadňujú zvýšené náklady na financovanie príslušných činností prijímania a poskytovania pôžičiek. Zvýšené náklady na financovanie sú spôsobené podstatne vyššími úrokovými sadzbami, ktoré vedú k prekročeniu nákladov, čo bude závisieť najmä od profilu vyplácania. Prognóza prekročenia nákladov na roky 2026 a 2027 preto nie je dostatočne stabilná na to, aby bola priamo zahrnutá do finančného plánu, a v tejto správe sa nezohľadňuje.

Rezerva pre Ukrajinu je tematický osobitný nástroj na mobilizáciu podpory inej ako vo forme úverov v rámci Nástroja pre Ukrajinu. Takáto nenávratná podpora sa týka všetkých troch pilierov Nástroja pre Ukrajinu a podporných výdavkov v celkovej výške až 17 miliárd EUR na obdobie 2024 – 2027. Viazané rozpočtové prostriedky a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky z Rezervy pre Ukrajinu každoročne mobilizuje Európsky parlament a Rada v rámci ročného rozpočtového postupu, pričom sa berie do úvahy, že ročná maximálna výška podpory inej ako vo forme úverov je 5 miliárd EUR. Keďže sumy platieb v súlade s nariadením o Nástroji pre Ukrajinu^{xxi} podliehajú ročným rozhodnutiam Parlamentu a Rady v rámci ročného rozpočtového postupu a keďže nie sú k dispozícii dostatočné informácie o spôsobe vykonávania tohto nedávno prijatého nástroja, pre platby sa neuvádza žiadna prognóza.

2.2. Platby na splnenie neuhradených záväzkov

Platby na splnenie neuhradených záväzkov (RAL – *reste à liquider*) sa na roky 2025 – 2029 odhadujú na 24 miliárd EUR.

Okruh 2a – Politika súdržnosti

Väčšina platieb za záväzky pred rokom 2021 súvisí s programami politiky súdržnosti, ktoré sa blížia k ukončeniu. Prognózy platieb sú založené na najnovšej prognóze členských štátov (január 2024) a informáciách týkajúcich sa vykonávania v praxi.

V nadväznosti na navrhnuté zmeny týkajúce sa platformy STEP sa lehota na predloženie konečnej žiadosti o priebežnú platbu za posledný účtovný rok predĺžila o 12 mesiacov do 31. júla 2025. Vzhľadom na mieru prostriedkov ponechaných na pokrytie nákladov a zúčtovanie predbežného financovania sa však roku v 2025 a neskôr očakávajú platby obmedzeného rozsahu.

Okruh 3 – Spoločná poľnohospodárska politika

Rovnako ako v predchádzajúcej prognóze, aj v tejto sa dokončenie operačných programov rozvoja vidieka na roky 2014 – 2022 predpokladá v roku 2026, pričom v roku 2027 sa uskutočnia platby len vo veľmi obmedzenom rozsahu. Väčšina priebežných platieb sa má vyplatiť v roku 2025 a v dôsledku očakávaných platieb pri ukončení v rámci EPFRV sa väčšia suma platieb očakáva v roku 2026.

Iné programy a okruhy

Väčšina neuhradených platieb za zvyšok rozpočtu je rozdelená medzi okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika – a okruh 6 – Susedstvo a svet. Na základe najnovších informácií o vykonávaní v praxi sa dokončenie v rámci okruhu 1 teraz očakáva skôr ako v predchádzajúcich odhadoch.

2.3. Zrušenie viazanosti

Prognóza zrušenia viazanosti vychádza z programov súčasného a predchádzajúceho VFR nad rámec rokov 2025 – 2027 a predstavuje 8,8 miliardy EUR, pričom ide v porovnaní s minuloročnou odhadovanou prognózou na roky 2024 – 2027 o zvýšenie. Tento nárast nastáva prevažne v dôsledku programov súdržnosti v rámci súčasného VFR a EPFRV. Väčšina týchto zrušení viazanosti^{xxii} je oprávnená na krytie prekročenia nákladov nad rámec rozpočtových prostriedkov v rámci nástroja EURI.

Okruh 2a – Politika súdržnosti

Sumy vystavené riziku zrušenia viazanosti pri dokončení programov na roky 2014 – 2020 sa v porovnaní s predchádzajúcou správou na základe prognóz poskytnutých členskými štátmi zvyšujú.

Pri programoch súdržnosti na roky 2021 – 2027 sa predpokladá, že zásadným rizikám budú čeliť od roku 2027, keď sa začnú uplatňovať ciele v oblasti zrušenia viazanosti pre záväzky uskutočnené v roku 2023. Odhaduje sa, že miera predkladania žiadostí o platby bude stále zaostávať za mierou z rokov 2014 – 2020 v dôsledku omeškania pri schvaľovaní programov a slabého čerpania z rozpočtov na roky 2023 a 2024 a z návrhu rozpočtu na rok 2025. Riziko zrušenia viazanosti sa môže znížiť, len ak sa vykonávanie v rokoch 2026 a 2027 urýchli, a to nad rámec scenára uvádzaného v tejto prognóze. Ak sa však takéto zrýchlenie neuskutoční a tempo vykonávania zostane relatívne rovnaké, sumy vystavené riziku zrušenia viazanosti budú podstatne vyššie, dokonca aj po zohľadnení očakávaných vplyvov platformy STEP na politiku súdržnosti.

Okruh 3 – Spoločná poľnohospodárska politika a Fond na spravodlivú transformáciu

Prognóza zrušenia viazanosti programov EPFRV na roky 2014 – 2022 sa v porovnaní s prognózami z minulého roka zvyšuje, čím sa dosiahol historický profil obdobia 2007 – 2013, a zrušenie viazanosti sa očakáva pri ukončení programov v roku 2026. Zvýšenie očakávaného objemu zrušenia viazanosti vyplýva z nedávneho vykonávania a prognózy členských štátov. Ak by nastalo zrušenie viazanosti v súvislosti so strategickými plánmi SPP na roky 2023 – 2027, predpokladalo by sa pri ukončení (t. j. v roku 2030), čo je teda mimo rozsahu pôsobnosti tejto správy.

Pokiaľ ide o Fond na spravodlivú transformáciu, v roku 2024 sa uskutočnili platby z financovania nástroja NextGenerationEU vrátane mimoriadneho predbežného financovania platformy STEP, pravidelného ročného predbežného financovania a obmedzených priebežných platieb, zatiaľ čo dodatočné platby sú naplánované na roky 2024 a 2025, čím sa ďalej minimalizuje riziko zrušenia viazanosti.

Iné programy a okruhy

V prípade programov priamo riadených Komisiou je prognóza zrušenia viazanosti založená na najnovších informáciách na úrovni projektov. Prognózy zrušenia viazanosti súvisiace s programami VFR na roky 2021 – 2027 rovnako ako v predchádzajúcej správe vychádzajú z mier zrušenia viazanosti predchádzajúcich programov. Tento rok prognóza zahŕňa informácie z profilu doterajšieho vykonávania VFR na roky 2021 – 2027. Presný rok zrušenia viazanosti by závisel od ukončenia jednotlivých projektov a opatrení, ktoré nie je možné presne predpovedať.

2.4. NextGenerationEU

Nástroj NextGenerationEU^{xxiii} je dočasným núdzovým nástrojom pre opatrenia v oblasti reakcie na krízu, obnovy a odolnosti po kríze COVID-19. Zložka nenávratnej podpory z nástroja NextGenerationEU predstavuje vonkajšie pripísané príjmy a je určená na financovanie reformných a investičných priorít, najmä prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF), ako aj posilnením viacerých kľúčových programov obnovy. S cieľom transparentne predstaviť vplyv nástroja NextGenerationEU sa odhady očakávaného vykonávania vonkajších pripísaných príjmov vypracúvajú samostatne pre každý program (pozri tabuľku 3). Prognóza sa stanovuje na základe ročných splátok záväzkov uvedených vo finančnom pláne pripojenom k návrhu rozpočtu na rok 2025.

Jadrom nástroja NextGenerationEU je Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktorý predstavuje 80 % nenávratných pridelených prostriedkov^{xxiv}. Peňažné toky z nástroja NextGenerationEU sú do veľkej miery podmienené tempom vyplácania prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je v polovici svojej vykonávacej fázy a postupuje primerane k dosahovaniu míľnikov a cieľov spojených s reformami a investíciami členských štátov.

Do mája 2024 všetkých 27 členských štátov aktualizovalo svoje plány obnovy a odolnosti s cieľom zohľadniť aktualizáciu pridelovania z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Takmer všetky členské štáty zahrnuli do svojich plánov obnovy a odolnosti kapitoly venované plánu REPowerEU v súlade s plánom Komisie REPowerEU dosiahnuť väčšiu energetickú nezávislosť, a tak podporiť energetickú transformáciu na udržateľné obnoviteľné zdroje energie. Okrem toho Komisia v súčasnosti posudzuje kapitoly REPowerEU predložené Írskom a Nemeckom a ich prijatie sa očakáva v nasledujúcich mesiacoch. Celkovo bolo vyplatených 232 miliárd EUR (148 miliárd EUR vo forme nenávratnej podpory a 84 miliárd EUR vo forme úverov) z približne 648 miliárd EUR viazaných prostriedkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na nenávratnú a úverovú podporu v rámci tohto mechanizmu a plánu REPowerEU. Zahŕňa to predbežné financovanie v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vo výške 56,5 miliardy EUR a predbežné financovanie v rámci plánu REPowerEU vo výške 10,5 miliardy EUR (v prípade návratnej aj nenávratnej podpory). Táto prognóza vychádza z plánovania vyplácania jednotlivých plánov obnovy a odolnosti vrátane už schválených zmien. V závislosti od pokroku vo vykonávaní národných plánov obnovy a odolnosti sa očakáva, že ročná nenávratná podpora v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dosiahne v roku 2025 úroveň 65 miliárd EUR a v roku 2026 približne 70 miliárd EUR^{xxv}. V porovnaní s minuloročnou prognózou je profil vyplácania mierne posunutý na základe aktualizovaných plánov obnovy a odolnosti. Na základe súčasných plánov členských štátov táto prognóza neobsahuje odhady zrušenia záväzkov.

Členské štáty na účely financovania investícií a reforiem jednoznačne uprednostňovali využívanie nenávratnej podpory pred úverovou podporou. V súlade s článkom 14 ods. 6 zmeneného nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti celkovo 13 členských štátov požiadalo o úvery a dodatočná úverová podpora je viazaná v celkovej výške 291 miliárd EUR.

REACT-EU je druhým najväčším nástrojom v rámci nástroja NextGenerationEU, pričom predstavuje 12 % nenávratnej podpory a v rokoch 2021 a 2022 sa z neho rozdelili dodatočné zdroje prostredníctvom niektorých existujúcich fondov politiky súdržnosti (EFRR, ESF a FEAD). Záväzky v súvislosti s REACT-EU sa splnili počas rokov 2021 – 2022. Členské štáty môžu použiť finančné prostriedky v rámci REACT-EU na riešenie tokov utečencov v súvislosti s útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine. Na zmiernenie tlaku na národné rozpočty a umožnenie rýchlejšieho a jednoduchšieho vykonávania opatrení týkajúcich sa integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín v roku 2022 Komisia navrhla

zvýšenie predbežného financovania a zjednodušené vykazovanie nákladov^{xxvi}. Priebežné a záverečné platby v súčasnej prognóze sa sústreďujú v rokoch 2022 – 2024 v súlade s cieľmi REACT-EU, aby sa urýchlilo ich poskytovanie využívaním už existujúcich programov a zabezpečením úplnej flexibility vykonávacích pravidiel. V porovnaní s minuloročnou prognózou sa očakáva, že platby v rámci REACT-EU sa v roku 2024 zvýšia vzhľadom na predĺženie lehoty na predkladanie žiadostí o platbu, ako sa dohodlo v nariadení o platforme STEP. Niektoré konečné záverečné platby v rámci ESF, ako aj EFRR sa očakávajú do konca roka 2025.

Ostatných päť programov podporovaných v rámci nástroja NextGenerationEU využíva zvyšných 8 % nenávratných rozpočtových prostriedkov. V prognóze platieb sa zohľadňujú skúsenosti s predchádzajúcimi programami, pričom sa prihliada na kratší cyklus záväzkov a zameranie na okamžité potreby obnovy. Fond na spravodlivú transformáciu je ovplyvnený omeškami pri prijímaní VFR a právnych predpisov pre jednotlivé programy. Všetky programy Fondu na spravodlivú transformáciu boli prijaté do konca roka 2022 okrem programu pre Bulharsko, ktorý bol prijatý v roku 2023. Vykonávacia fáza sa začala hneď po prijatí programov a vyplatenie všetkých prostriedkov sa predpokladá v rokoch 2023 – 2026. V prípade Programu InvestEU, sa v prognóze odzrkadľuje očakávaný harmonogram poskytovania rozpočtovej záruky, výdavky na poradenské centrum a na podporu.

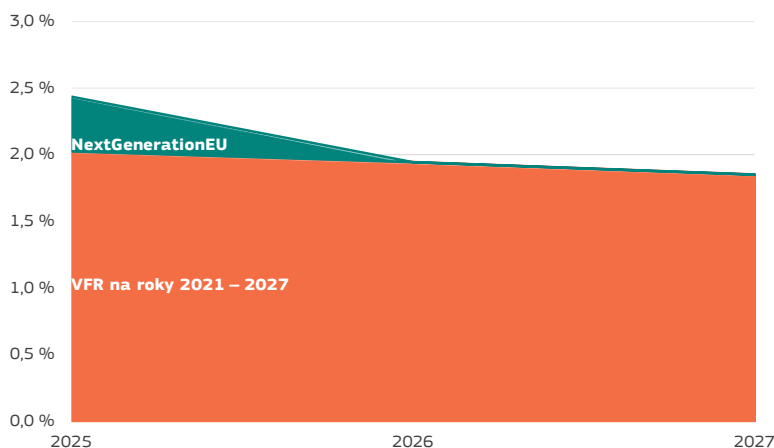
2.5. Vývoj výšky neuhradených záväzkov

Predpokladá sa, že celkové neuhradené záväzky (RAL) z rokov 2021 – 2027 a v rámci minulých VFR sa budú postupne počas obdobia 2025 – 2027 znižovať, a to zo 474 miliárd EUR na 365 miliárd EUR. V porovnaní s minuloročnou prognózou (322 miliárd EUR) ide o zvýšenie o 43 miliárd EUR. Tento rok neuhradené záväzky zahŕňajú aj Nástroj pre Ukrajinu. Keďže oblasť súdržnosti predstavuje veľký podiel, vykonávanie tejto politiky podľa pravidla zrušenia viazanosti N + 3 bude určovať celkový vývoj stavu neuhradených záväzkov, ako aj odloženie platieb ku koncu VFR a na neskôr (pozri bod 2.1). Pokiaľ ide o nástroj NextGenerationEU, neuhradené záväzky sa budú postupne uhrádzať až do konca roku 2026, v ktorom budú musieť byť všetky platby ukončené, okrem veľmi nízkych súm spojených s administratívnymi výdavkami.

Prognóza vývoja neuhradených záväzkov vyplývajúci z rokov 2021 – 2027 a minulých VFR (okrem nástroja NextGenerationEU) ako podielu na HND EÚ27 by sa v roku 2027 znížila z 2,4 % na 1,85 %, čo sa vysvetľuje zvýšením neuhradených záväzkov, ktoré sa kompenzuje nárastom HND EÚ27. V neuhradených záväzkoch sa odráža doterajší stav plnenia rozpočtu vrátane omeškaní v politike súdržnosti a poľnohospodárstve, ktoré podľa odhadov pretrvávajú až do konca programového obdobia.

Prognózy týkajúce sa VFR po roku 2027 nie sú zohľadnené. Keďže obdobie VFR na roky 2021 – 2027 uplynie v roku 2027, prognózy na roky 2028 – 2029 sa týkajú len záväzkov prijatých v období 2021 – 2027. Miera čerpania neuhradených záväzkov by bola ovplyvnená nástupcom VFR. Preto sa prognóza neuhradených záväzkov vykonáva len do konca roka 2027.

Graf 3 – Vývoj úrovne neuhradených záväzkov (RAL) v rokoch 2025 – 2027 meraný percentuálnym podielom hrubého národného dôchodku Únie

3. Prognóza peňažných tokov do rozpočtu EÚ v období 2025 – 2029

Rozpočet EÚ je financovaný z vlastných zdrojov a iných príjmov. Okrem toho je Únia oprávnená požičať si finančné prostriedky na financovanie nástroja NextGenerationEU, ktoré sa do rozpočtu dostávajú prostredníctvom vonkajších pripísaných príjmov. Komisia mobilizuje finančné prostriedky prostredníctvom operácií na medzinárodných kapitálových trhoch v súlade s potrebami financovania výdavkových programov NextGenerationEU (pozri bod 2.4). Na tento účel sa Komisia riadi diverzifikovanou stratégiou financovania^{xxvii} a v rámci tejto stratégie uverejňuje ročné rozhodnutia o vypožičaní si finančných prostriedkov a šesťmesačné plány financovania. Súčasná prognóza sa zameriava na príjmy potrebné na financovanie rozpočtových výdavkov v rámci VFR (okrem nenávratnej podpory z nástroja NextGenerationEU).

Vlastné zdroje potrebné na financovanie rozpočtu sa určia ako rozdiel celkových výdavkov a „iných príjmov“. V súlade s tým je prognóza príjmov rozpočtu EÚ na roky 2025 – 2029 založená na zásade, že príjmy musia zodpovedať výdavkom, celkové príjmy sa preto rovnajú celkovým výdavkom.

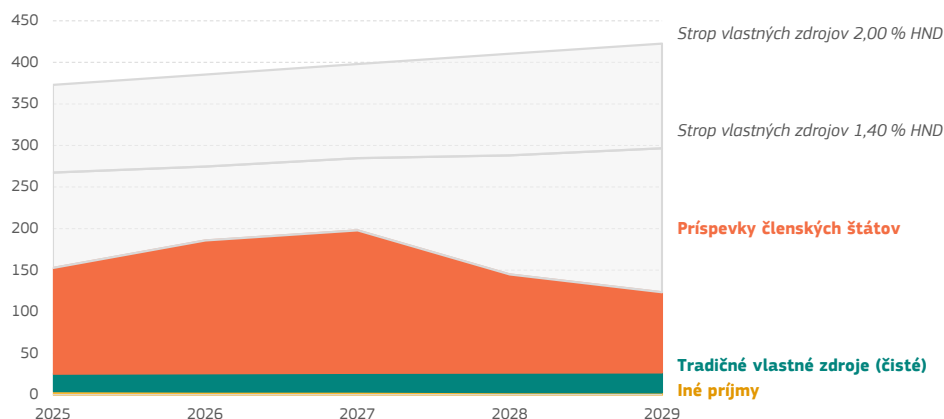
Od roku 2021 Spojené kráľovstvo v súlade s dohodou o vystúpení (časť V) prispieva do rozpočtu EÚ v súvislosti s neuhradenými záväzkami predchádzajúcich finančných rámcov. To zahŕňa neuhradené záväzky ku koncu roka 2020, ako aj dôchodky a iné záväzky stanovené vo finančnom vyrovnaní. Príspevok Spojeného kráľovstva predstavuje pre rozpočet EÚ „iný príjem“ a nepatrí do vlastných zdrojov Únie. Počas toho, ako sa budú neuhradené záväzky uhrádzať, sa postupne ukončí.

Predpokladá sa, že ďalšie rôzne príjmy, ktoré nepatria do vlastných zdrojov Únie, zostanú nominálne konštantné na úrovni návrhu rozpočtu na rok 2025.

Vlastné zdroje – príspevky členských štátov a clá – predstavujú väčšinu príjmov potrebných na financovanie rozpočtových výdavkov. Prognózy vychádzajú z platného rozhodnutia o vlastných zdrojoch^{xxviii}. Nezohľadňujú sa v nich návrhy Komisie týkajúce sa nových vlastných zdrojov z 20. júna 2023^{xxix}. Vývoj príspevkov členských štátov počas prognózovaného obdobia určuje hlavne cyklus výdavkov. Po pomalom rozbehu významných výdavkových programov povedie zvýšenie výdavkov v dôsledku zrýchleného vykonávania programov v rokoch 2025 – 2027 k zvýšeniu príspevkov členských štátov. Príspevky členských štátov v období 2025 – 2027 sa v priemere odhadujú vo výške 153 miliárd EUR ročne alebo 0,80 % hrubého národného dôchodku EÚ.

Pokiaľ ide o roky 2028 a 2029, prognóza je obmedzená na výdavky vyplývajúce zo súčasného VFR a nezahŕňa výdavky v rámci nasledujúceho VFR. Príslušná prognóza potrieb príjmov, najmä vlastných zdrojov založených na HND, je preto neúplná.

Graf 4 – Prognóza príjmov na financovanie VFR na roky 2025 – 2029

V ktoromkoľvek danom roku nesmú celkové vlastné zdroje vybrané Úniou prekročiť strop vlastných zdrojov stanovený v rozhodnutí o vlastných zdrojoch vo výške 1,4 % hrubého národného dôchodku členských štátov EÚ s dodatočným dočasným zvýšením o 0,6 % hrubého národného dôchodku EÚ na pokrytie všetkých záväzkov Únie vyplývajúcich z prijímania pôžičiek na kapitálových trhoch na financovanie nástroja NextGenerationEU. Zatiaľ čo sa predpokladá, že vlastné zdroje budú v rokoch 2026 a 2027 rásť, očakáva sa, že dostupná rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov (tzv. manévrovací priestor) sa zníži, keďže sa očakáva, že platby a príjmy sa budú v rokoch 2025 a 2026 v porovnaní s rokom 2024 zvyšovať, pričom sa predpokladá, že hrubý národný dôchodok Únie sa v tých istých rokoch bude zvyšovať len postupne^{xxx}. Rezerva v rámci trvalého stropu sa podľa očakávaní zníži z približne 115 miliárd EUR v roku 2025 na približne 88 miliárd EUR v roku 2027; rezerva v rámci dočasného stropu pre nástroj NextGenerationEU sa zvýši zo 105,4 miliardy EUR na 113,3 miliardy EUR na základe súm plánovaných nákladov na prijaté úvery a pôžičky v rámci nástroja NextGenerationEU. Neistota spojená s touto prognózou je stále veľká, keďže skutočné sumy závisia od tempa vyplácania prostriedkov z nástroja NextGenerationEU a od súvisiacich operácií prijímania pôžičiek, ako aj od vývoja úrokových sadzieb.

4. Závery

Táto prognóza je vypracovaná v kontexte vysokej neistoty. Iniciatívami predloženými na podporu členských štátov, tretích krajín a konkrétnych sektorov sa urýchlili platby na neuhradené a nové programy. Po historickej revízii v polovici obdobia sa v rámci VFR a nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti sprístupnilo viac finančných prostriedkov pre Ukrajinu a susedné partnerské krajiny, ako aj pre migráciu a konkurencieschopnosť.

Omeškaným vykonávaním programov politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 sa zvyšujú riziká zrušenia viazanosti. Zameranie vnútroštátnych orgánov na dokončenie programov z minulého VFR a nástroja NextGenerationEU mohlo vzhľadom na kratšie lehoty, ktoré mali, takisto prispieť k nahromadeniu omeškaní, a to spolu s neskorým schválením príslušných základných právnych aktov. Aby sa nenaplnilo riziko zrušenia viazanosti, členské štáty musia zrýchliť vykonávanie v rokoch 2026 a 2027, aby sa predišlo strate finančných prostriedkov na základe pravidiel zrušenia viazanosti. Pokiaľ ide o dokončenie programov kohéznych fondov na roky 2014 – 2020 a EPFRV na roky 2014 – 2022, výdavky vystavené riziku zrušenia viazanosti sa v porovnaní s predchádzajúcou prognózou po analýze vykonávania a najnovšej prognóze členských štátov zvýšili.

Strop platieb VFR je naďalej dostatočný na krytie plánovaných platieb do konca VFR. Očakáva sa, že platby budú v rokoch 2024 a 2025 realizované v značnej miere pod stropom platieb VFR, čo umožní prevod nevyužitých súm v rámci určitých obmedzení ku koncu obdobia, keď budú potreby prostriedkov naliehavejšie. Konkrétne zmeneným článkom 11 ods. 3a nariadenia o VFR sa umožní presun rezervy z roku 2025 do roku 2026. Čistá rezerva na

roky 2025 – 2027 vrátane úprav špecifických pre program sa celkovo odhaduje na 17,6 miliardy EUR. Preto existuje priestor na väčšie zrýchlenie v rámci stropov platieb. Ak sa zrýchlenie neuskutoční, existuje riziko, že značné sumy rezerv zostanú na konci obdobia nevyužitú.

Cielenými investíciami a reformami sa v rámci nástroja NextGenerationEU naďalej podporuje hospodárstvo EÚ a prechod na čistú, zelenú energiu. **V** nadchádzajúcich rokoch budú musieť členské štáty využívať finančné prostriedky nástroja NextGenerationEU tak, aby dodržali lehotu na vyplatenie prostriedkov v roku 2026, a zároveň urýchliť využívanie finančných prostriedkov politiky súdržnosti, aby sa znížili riziká zrušenia viazanosti.

Zatiaľ čo neuhradené záväzky sa na konci VFR v porovnaní s minulým rokom nominálne zvýšia, neuhradené záväzky merané ako podiel hrubého národného dôchodku EÚ sa znížia, čo ukazuje, že nominálny rast hospodárstva EÚ prevažuje nad kumuláciou neuhradených záväzkov z rozpočtu EÚ. Nástroj NextGenerationEU vyvoláva dočasný účinok na úroveň neuhradených záväzkov EÚ. Ako už bolo uvedené, úroveň neuhradených záväzkov dosiahla vrchol na konci roka 2023 v celkovej výške 543 miliárd EUR, najmä v dôsledku vplyvu nástroja NextGenerationEU. Tento účinok sa postupne znižuje a do konca roka 2027 sa vráti na úroveň porovnateľnú so začiatkom obdobia VFR. Odráža to však doterajší stav plnenia rozpočtu vrátane omeškaní v politike súdržnosti a poľnohospodárstve, ktoré podľa odhadov pretrvávajú až do konca programového obdobia.

Vlastné zdroje potrebné na financovanie rozpočtu spolu s ostatnými príjmami sa budú riadiť výdavkovým cyklom VFR. Veľkosť dostupnej rezervy v rámci stropu vlastných zdrojov však zostane relatívne stabilná, keďže rastúce potreby príjmov zodpovedajú predpokladanému nominálnemu rastu hospodárstva EÚ.

Príloha II – Výsledky prognózy

Všetky hodnoty sú v miliardách EUR v bežných cenách, pokiaľ nie je uvedené inak. Z dôvodu zaokrúhľovania niektoré celkové sumy nemusia predstavovať presný súčet jednotlivých položiek.

Tabuľka 1.1 – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov z rozpočtu na roky 2025 – 2029 pre VFR

Rok	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu
Strop záväzkov	190,5	180,5	186,2			557,2
Strop platieb	175,4	180,6	184,2			540,2
<i>Okrem toho úprava stanovená v článku 5 nariadenia o VFR (odhad na budúce roky)</i>		1,8	3,2			4,9
Záväzky (programované)*	199,8	188,5	195,3			583,7
Odhadované platby**	152,7	185,6	197,7	144,7	123,3	804,1
<i>Z toho osobitné nástroje***</i>	8,3	0,2	0,0			8,5

* V súlade s návrhom rozpočtu na rok 2025 vrátane pridelenia prostriedkov na Rezervu pre Ukrajinu a rozpočtových prostriedkov vyplývajúcich z článku 5 nariadenia o VFR a článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Nepridelené rezervy nie sú zahrnuté.

** Zahŕňa odhadovanú úroveň platieb pre Rezervu pre Ukrajinu len v roku 2025.

*** Sumy na osobitné nástroje pokrývajú rezervu na solidaritu a núdzovú pomoc, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, pobrexítovú adaptačnú rezervu, Rezervu pre Ukrajinu, nástroj EURI a nástroj flexibility. V nasledujúcich tabuľkách sú platby súvisiace s mobilizáciou nástroja flexibility a nástroja EURI zahrnuté do príslušných okruhov.

Tabuľka 1.2 – Platby v súvislosti so záväzkami VFR na roky 2021 – 2027

Okruh VFR	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	17,7	23,7	23,3	22,4	16,9	104,0
2. Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	40,9	56,8	70,9	79,4	74,6	322,6
2.1. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	29,6	45,9	58,2	71,8	72,2	277,8
2.2. Odolnosť a hodnoty	11,3	10,9	12,6	7,6	2,4	44,8
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	52,5	55,7	59,5	17,5	14,5	199,7
3.1. Výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40,6	40,5	40,5			121,7
3.2. Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	11,9	15,1	19,0	17,5	14,5	78,1
4. Migrácia a riadenie hraníc	3,0	3,5	4,0	4,3	3,5	18,2
5. Bezpečnosť a obrana	2,0	2,7	2,5	2,5	1,8	11,5
6. Susedstvo a svet	12,7	17,6	19,8	17,3	11,6	79,0
7. Európska verejná správa	12,6	13,1	13,5			39,3
Osobitné nástroje	5,6					5,6
Spolu	146,9	173,2	193,4	143,4	122,9	779,9

Tabuľka 1.3 – Platby za splnenie záväzkov spred roku 2021

Okruh VFR	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	2,7	2,2	1,2	0,6	0,2	7,0
2. Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	0,7	1,7	0,7	0,0		3,1
2.1. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	0,7	1,7	0,7			3,0
2.2. Odolnosť a hodnoty	0,0	0,0	0,0	0,0		0,1
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	0,2	6,0	0,3	0,1	0,1	6,7
3.1. Výdavky súvisiace s trhom a priame platby						
3.2. Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	0,2	6,0	0,3	0,1	0,1	6,7
4. Migrácia a riadenie hraníc	0,3	0,2	0,1			0,5
5. Bezpečnosť a obrana	0,2	0,1	0,1	0,0		0,4
6. Susedstvo a svet	1,7	2,1	2,0	0,6	0,1	6,5
Spolu	5,7	12,4	4,4	1,3	0,4	24,3

Tabuľka 2 – Prognóza zrušenia viazanosti na roky 2025 – 2027

Okruh VFR	Dokončenie	VFR	Spolu
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	0,5	0,7	1,1
2. Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	1,2	3,1	4,3
2.1. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	1,0	2,7	3,7
2.2. Odolnosť a hodnoty	0,2	0,4	0,5
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	2,7	0,1	2,7
3.2. Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	2,7	0,1	2,7
4. Migrácia a riadenie hraníc	0,3	0,1	0,4
5. Bezpečnosť a obrana		0,0	0,0
6. Susedstvo a svet	0,1	0,1	0,2
Spolu	4,7	4,1	8,8

Tabuľka 3 – Dlhodobá prognóza peňažných tokov z rozpočtu pre nástroj NextGenerationEU

Program	2025	2026	2027	Spolu
Horizont Európa	0,7	0,2	0,0	0,9
InvestEU	1,0	1,2	0,0	2,2
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)	2,0	0,0	0,0	2,0
Európsky sociálny fond (ESF)	0,4	0,0	0,0	0,4
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti	64,9	70,1	0,0	135,0
Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	0,2	0,5	0,0	0,7
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	1,8	1,3	0,0	3,1
Fond na spravodlivú transformáciu	1,3	2,6	0,0	3,9
Spolu	72,4	75,8	0,0	148,1

Tabuľka 4 – Zmena v celkových neuhradených záväzkoch (RAL) od roku 2025 do roku 2027

Zdroj	RAL na začiatku roka 2025 (odhad)*	Záväzky 2025 – 2027	Platby 2025 – 2027	Zrušenie viazanosti 2025 – 2027	RAL na konci roka 2027
VFR	325,8	583,3	535,6	8,8	364,7
NextGenerationEU	148,0	0,1	148,1		
Spolu	473,9	583,4	683,8	8,8	364,7

* RAL na začiatku roka 2025 zahŕňajú 19,7 miliardy EUR získaných z vonkajších pripísaných príjmov (okrem nástroja NextGenerationEU), ktoré nie sú zahrnuté v tabuľke.

* Vnútorne pripísané príjmy sa nezapočítavajú.

Tabuľka 5 – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov do rozpočtu EÚ v rokoch 2025 – 2029

PEŇAŽNÉ TOKY DO ROZPOČTU		2025	2026	2027	2028	2029	Spolu
Strop vlastných zdrojov ako % hrubého národného dôchodku EÚ		2,00 %	2,00 %	2,00 %			neuvádza sa
z čoho dočasné zvýšenie pre NextGenerationEU		0,60 %	0,60 %	0,60 %			neuvádza sa
Strop vlastných zdrojov vyjadrený v miliardách EUR*	a	368,5	381,4	394,2			neuvádza sa
z čoho dočasné zvýšenie pre NextGenerationEU	a'	110,5	114,4	118,3			neuvádza sa
Čistá suma tradičných vlastných zdrojov**	b	21,1	21,8	22,6	23,4	24,1	113,0
Príspevky členských štátov	c	127,3	159,8	171,4	118,2	96,4	673,0
z toho Vlastný zdroj založený na DPH	c'	24,4	25,2	26,1	26,9	27,8	130,4
Vlastný zdroj založený na odpade z plastových obalov		7,1	7,1	7,1	7,0	7,0	35,3
Vlastný zdroj založený na HND***		95,8	127,4	138,2	84,2	61,6	507,2
Celkové vlastné zdroje	d = b + c	148,4	181,6	194,0	141,5	120,5	786,0
z čoho vlastné zdroje na financovanie záväzkov NextGenerationEU****	d'	5,2	3,8	5,0			13,9
Iné príjmy (vrátane predbežného príspevku Spojeného kráľovstva)	e	4,3	4,0	3,8	3,2	2,9	18,1
PRÍJMY SPOLU	d + e	152,7	185,6	197,7	144,7	123,3	804,1
Dostupná rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov	a - d	220,1	199,8	200,2			neuvádza sa
z čoho rezerva v rámci dočasného zvýšenia pre NextGenerationEU	a' - d'	105,4	110,7	113,3			neuvádza sa

* *Strop vlastných zdrojov – vypočítaný na základe hospodárskej prognózy hrubého národného dôchodku EÚ27 z jari 2024.*

** *Tradičné vlastné zdroje sa odhadujú na základe 25 % miery prostriedkov ponechaných na pokrytie nákladov na výber.*

*** *Sumy vlastných zdrojov založených na HND na roky 2028 a 2029 sú podhodnotené, keďže prognóza nezahŕňa výdavky na nasledujúci VFR. Na zabezpečenie vyrovnaného rozpočtu by sa dodatočné výdavky na nasledujúci VFR museli pokryť dodatočnými príspevkami založenými na HND.*

**** *Na roky 2026 a 2027 na základe súčasného finančného plánu.*

ⁱ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

ⁱⁱ COM(2021) 343, 30. 6. 2021. Toto je prvé vydanie tejto správy za VFR na roky 2021 – 2027.

ⁱⁱⁱ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11).

^{iv} Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23) (ďalej len „nástroj NextGenerationEU“).

^v Pokiaľ sa neuvádza inak, všetky sumy uvedené v správe sú vyjadrené v bežných cenách.

^{vi} Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rady s názvom Technická úprava viacročného finančného rámca na rok 2025 v súlade s článkom 4 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 [COM(2024) 120 final].

^{vii} Výkaz odhadov Európskej komisie na rozpočtový rok 2025 [SEC(2024) 250].

^{viii} Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024).

^{ix} V článku 5 nariadenia o VFR sa stanovuje dodatočné pridelenie viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov na vopred vymedzený zoznam programov vo výške sumy rovnocennej určitým druhom pokút.

^x V článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa stanovuje, že viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajúce sume zrušení viazanosti uskutočnených v súvislosti s výskumnými projektmi sa môžu opäť sprístupniť.

^{xi} Vplyv revízie v polovici obdobia je podrobne opísaný v návrhu rozpočtu na rok 2025.

^{xii} Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o opätovnom použití finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, v súvislosti s výskumným programom (C/2024/1972) (Ú. v. EÚ C, C/2024/1972, 29.2.2024).

^{xiii} Ďalšie informácie o týchto nástrojoch sú k dispozícii v návrhu rozpočtu na rok 2025 a v oznámení o technickej úprave VFR na rok 2025.

^{xiv} Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu („platforma STEP“) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024).

^{xv} Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

^{xvi} Ú. v. EÚ C 66I, 19.2.2019, s. 1.

^{xvii} Túto sumu dopĺňajú granty v rámci plánu REPowerEU vo výške 20 miliárd EUR financované v rámci systému obchodovania s emisiami (ETS) a 2,1 miliardy EUR vo forme prevodov z pobrexítovskej adaptačnej rezervy (BAR).

^{xviii} Táto suma zahŕňa zníženie o 1 miliardu EUR schválené v revidovanom nariadení o VFR po revízii VFR v polovici obdobia.

^{xix} Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu EÚ (2024 – 2028) [COM(2023) 390 final].

^{xx} Členské štáty sa rozhodli previesť finančné prostriedky medzi priamymi platbami a rozvojom vidieka. Výsledok bol stanovený v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2023/813 z 8. februára 2023.

^{xxi} Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024).

^{xxii} Okrem tých, ktoré sa opätovne použijú v rámci pôvodných programov v súlade s platnými právnymi predpismi (napr. Horizont, Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce). Z tejto sumy boli vylúčené možné zrušenia viazanosti v rámci programov, ktorých sa týkajú ustanovenia o automatickom opätovnom použití.

^{xxiii} Koncový dátum pre údaje týkajúce sa nástroja NextGenerationEU je 16. máj 2024.

^{xxiv} Pre úverovú zložku Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (ako ani pre iné úverové nástroje implementované mimo rozpočtu) nie je vzhľadom na jeho mechanizmus realizácie založený na dopyte k dispozícii žiadna prognóza.

^{xxv} Nenávratná podpora v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti financovaná prostredníctvom úverov z nástroja NextGenerationEU bez zahrnutia zdrojov zo systému EU ETS a z pobrexitovej adaptačnej rezervy. Po zahrnutí dodatočných grantov na opatrenia REPowerEU financovaných zo zdrojov zo systému EU ETS a z pobrexitovej adaptačnej rezervy sa očakáva, že vyplácanie dosiahne 69,4 miliardy EUR v roku 2025 a 74,6 miliardy EUR v roku 2026.

^{xxvi} COM(2022) 145 final, 23.3.2022.

^{xxvii} COM(2021) 250 final, 14.4.2021.

^{xxviii} Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

^{xxix} COM(2023) 330 final, 20.6.2023.

^{xxx} Európska komisia, Európska hospodárska prognóza z jari 2024.